

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษากับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์จำนวน 244 คน โดยแบ่งเป็นระดับปริญญาตรี 198 คน และระดับปริญญาโท จำนวน 46 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชากรที่มีการกระจายตัว จำนวนประชากรที่ใช้ 25% ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามโดยการมอบให้ตัวแทนชั้นปีบางส่วนและผู้วิจัยทำการติดตามเองอีกบางส่วน ข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่และบันทึกคะแนน แต่ละข้อแต่ละคะแนนลงในแบบลงรหัส (Coding form) แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science, SPSS) ซึ่งประกอบด้วยสถิติที่ใช้คือ 1) สถิติพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปด้านสถานภาพส่วนบุคคลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) 2) สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ใช้สถิติการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Classification Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษาที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม (ด้านป่าไม้ ดิน และน้ำ)

ผลการวิจัยโดยสรุปมีดังนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษา

จำนวนนักศึกษาเพศชายและหญิงมีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 50.0

ศึกษาในระดับปริญญาตรีร้อยละ 89.6

ระดับปริญญาโท ร้อยละ 10.4

ศึกษาในสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์ร้อยละ 82.0

ด้านสังคมศาสตร์ร้อยละ 18.0

มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอเมืองร้อยละ 66.8

นอกเขตอำเภอเมืองร้อยละ 33.2

สังกัดชมรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมร้อยละ 20.9 ไม่สังกัดร้อยละ 79.1

จำนวนการออกค่ายน้อยกว่า 1 ครั้งต่อปี ร้อยละ 77.8

มากกว่า 1 ครั้งต่อปี ร้อยละ 22.2

จำนวนการจัดนิทรรศการ น้อยกว่า 1 ครั้งต่อปี ร้อยละ 23.3

มากกว่า 1 ครั้งต่อปี ร้อยละ 76.7

จำนวนการปลูกป่า น้อยกว่า 1 ครั้งต่อปี ร้อยละ 27.1

มากกว่า 1 ครั้งต่อปี ร้อยละ 72.9

จำนวนการติดตามรับรู้ข่าวสารน้อยกว่า 10 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 32.3

มากกว่า 10 ครั้งต่อเดือนร้อยละ 67.7

2. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพภาพส่วนบุคคลของนักศึกษา กับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาสิ่งแวดล้อม (ด้านดิน น้ำ ป่าไม้ และด้านรวม)

2.1 ด้านดิน

- เพศ : นักศึกษาเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาด้านดินเท่ากับ 65.33 ซึ่งมากกว่าเพศชายซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 59.18

- สาขาวิชา : นักศึกษาในสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาด้านดินเท่ากับ 63.21 ซึ่งมากกว่านักศึกษาในสาขาวิชาด้านสังคมศาสตร์ซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 62.37

- ชั้นปีศึกษา : นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาด้านดินเท่ากับ 63.86 ซึ่งมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหา เท่ากับ 60.56

- การฟังวิทยุและโทรทัศน์ : นักศึกษาที่ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์มากกว่า 20 ครั้งต่อเดือน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 61.63 ซึ่งมากกว่านักศึกษาที่ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์น้อยกว่า 20 ครั้งต่อเดือนซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 61.17

- การอ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ : นักศึกษาที่อ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์น้อยกว่า 10 ครั้งต่อเดือนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 63.13 ซึ่งมากกว่านักศึกษาที่อ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์มากกว่า 10 ครั้งต่อเดือน ซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 62.10

- ภูมิลำเนา : นักศึกษาที่มีภูมิลำเนานอกเขตอำเภอเมืองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 66.64 ซึ่งมากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอเมืองซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 60.15

- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม : นักศึกษาที่เคยออกค่าย และจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากกว่า 3 ครั้งต่อปี จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 68.65 ซึ่งมากกว่านักศึกษาที่ออกค่ายและจัดนิทรรศการน้อยกว่า 3 ครั้งต่อปีซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 60.82

2.2 ด้านนี้

- เพศ : นักศึกษาเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาด้านดินเท่ากับ 90.15 ซึ่งมากกว่าเพศชายซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 70.55

- สาขาวิชา : นักศึกษาในสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาด้านดินเท่ากับ 78.77 ซึ่งมากกว่านักศึกษาในสาขาวิชาด้านสังคมศาสตร์ซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 75.31

- ชั้นปีที่ศึกษา : นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาด้านดินเท่ากับ 78.03 ซึ่งมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 72.45

- การฟังวิทยุและโทรทัศน์ : นักศึกษาที่ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์น้อยกว่า 20 ครั้งต่อเดือนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 78.07 ซึ่งมากกว่านักศึกษาที่ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์มากกว่า 20 ครั้งต่อเดือน ซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 74.10

- การอ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ : นักศึกษาที่อ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์มากกว่า 10 ครั้งต่อเดือน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 78.58 ซึ่งมากกว่านักศึกษาที่อ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์น้อยกว่า 10 ครั้งต่อเดือน ซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 69.92

- ภูมิลำเนา : นักศึกษาที่มีภูมิลำเนานอกเขตอำเภอเมืองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 76.59 ซึ่งมากกว่านักศึกษามีภูมิลำเนาในเขตอำเภอเมืองซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 75.14

- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม : นักศึกษาที่เคยออกค่าย และจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากกว่า 3 ครั้งต่อปี จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 80.03 ซึ่งมากกว่านักศึกษาที่ออกค่ายและจัดนิทรรศการน้อยกว่า 3 ครั้งต่อปีซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 74.50

2.3 ด้านบุุขหารวม (ดิน น้ำ ป่าไม้)

- เพศ : นักศึกษาเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาด้านดินเท่ากับ 75.69 ซึ่งมากกว่าเพศชายซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 69.08

- สาขาวิชา : นักศึกษาในสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาด้านดินเท่ากับ 74.44 ซึ่งมากกว่านักศึกษาด้านสังคมศาสตร์ซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 72.39

- ชั้นปีที่ศึกษา : นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาด้านดินเท่ากับ 74.26 ซึ่งมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 70.35

- การฟังวิทยุและโทรทัศน์ : นักศึกษาที่ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์มากกว่า 20 ครั้งต่อเดือน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 72.60 ซึ่งมากกว่านักศึกษาที่ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์น้อยกว่า 20 ครั้งต่อเดือนซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 72.58

- การอ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์ : นักศึกษาที่อ่านหนังสือพิมพ์ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์น้อยกว่า 10 ครั้งต่อเดือนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 73.69 ซึ่งมากกว่า นักศึกษาที่อ่านหนังสือพิมพ์ฟังวิทยุและดูโทรทัศน์มากกว่า 10 ครั้งต่อเดือน ซึ่งมีเท่ากับ 70.44

- ภูมิลำเนา : นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอเมืองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 74.35 ซึ่งมากกว่านักศึกษามีภูมิลำเนาในเขตอำเภอเมืองซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 71.63

- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม : นักศึกษาที่เคยออกค่าย และจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากกว่า 3 ครั้งต่อปี จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 76.81 ซึ่งมากกว่านักศึกษาที่ออกค่ายและจัดนิทรรศการน้อยกว่า 3 ครั้งต่อปีซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาเท่ากับ 71.48

หมายเหตุ : สำหรับความคิดเห็นด้านป่าไม้ ไม่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติการจำแนกพหุคูณได้

สรุปผลการวิจัยตามข้อสมมุติฐาน

ข้อสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ กลุ่มของตัวแปรแต่ละตัวต่อไปนี้มีความคิดเห็นต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันคือ 1) เพศ 2) ระดับชั้นปีที่ศึกษา 3) ภูมิภาค 4) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม 5) การติดตามรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม 6) กลุ่มสาขาวิชา ซึ่งในจำนวนตัวแปรทั้ง 6 ตัว พบว่าตัวแปรทุกตัวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหมายความว่า ความแตกต่างในแต่ละกลุ่มของตัวแปรแต่ละตัวจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยพบว่าความแตกต่างของตัวแปรแต่ละตัวที่ศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาทั้งด้านดิน น้ำ และปัญหารวมแตกต่างกัน ดังนี้ :

- ด้านเพศ : พบว่าเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหา มากกว่าเพศชาย

: สาเหตุ อาจเนื่องมาจาก

1 เพศชายมักมีกิจกรรมทางสังคมมากกว่าเพศหญิง จึงมีโอกาที่จะสนใจในกิจกรรมต่างๆ นั้น มากกว่า เรื่องของธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม

2 เพศหญิงอาจมีการติดตามรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมมากกว่าเพศชาย จึงอาจทำให้มีความรักความชอบในธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมมากกว่าเพศชาย

3 เพศหญิงอาจมีการติดตามรับรู้ว่าสารเกี่ยวกับ เรื่องของสิ่งแวดล้อมมากกว่าเพศชาย จึงทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมมากกว่าเพศชาย

- ด้านสาขาวิชา : พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหาสิ่งแวดล้อมว่ามีมากกว่านักศึกษาในสาขาวิชาด้านสังคมศาสตร์

: สาเหตุ อาจเนื่องมาจาก

นักศึกษาในสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์มีความรู้ในด้านข้อมูล ข้อเท็จจริงจากการศึกษาอย่างละเอียด ซึ่งเป็นข้อมูลที่มักจะเป็นตัวเลข จึงอาจทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมได้มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาด้านสังคมศาสตร์ซึ่งมักจะเป็นการศึกษาทางด้านวิธีการพฤติกรรมหรือการดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคน

- ด้านระดับชั้นปี : พบว่านักศึกษาที่ยังไม่ได้สังกัดสาขาวิชา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหามากกว่านักศึกษาที่สังกัดสาขาวิชาแล้ว

: สาเหตุ อาจเนื่องมาจาก

1 ในระหว่างศึกษาเล่าเรียน นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้มีโอกาสใกล้ชิดกับธรรมชาติมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาโท เช่นเมื่อการทำกิจกรรมนอกค่าย จัดนิทรรศการ ฝึกงาน ฯลฯ จึงอาจทำให้มีความรู้ ความสนใจ ในเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากกว่า

2 นักศึกษาระดับปริญญาโท มักจะมีการะการทำงานตลอดจนเรื่องของครอบครัว จึงอาจทำให้เกิดความสนใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมน้อยกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี

3 นักศึกษาระดับปริญญาตรี อาจมีความคิดในเชิงที่จะต้องการพัฒนาสูง จึงทำให้เกิดความคิดเห็นในเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับที่สูง

- ด้านภูมิภาคนา : พบว่า นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอเมือง (ซึ่งในที่นี้อาจให้หมายถึงชนบท) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหามากกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอเมือง

: สาเหตุ อาจเนื่องมาจาก

1 นักศึกษานอกเขตอำเภอเมืองได้สัมผัสและใกล้ชิดกับธรรมชาติในภูมิลำเนาของตน เช่นใกล้ป่าเขา และมีการทำการเกษตรที่ต้องใช้ดินและน้ำเพื่อเป็นแหล่งของงานอาชีพ จึงอาจทำให้เกิดความรักในสิ่งแวดล้อมสูง ซึ่งอาจมีความคิดเห็นในเรื่องปัญหาของสิ่งแวดล้อมในระดับที่สูง

2. นักศึกษาในเขตอำเภอเมืองซึ่งมักไม่ค่อยได้สัมผัส และเข้าใจในเรื่องของสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันมากเท่ากับนักศึกษานอกเขตอำเภอเมือง จึงอาจทำให้เกิดความสนใจต่อปัญหาในเรื่องของสิ่งแวดล้อมน้อยกว่านักศึกษานอกเขตอำเภอเมือง อาจทำให้มีความคิดเห็นในเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับที่ต่ำ

- ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม : พบว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากกว่า จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรุนแรงของปัญหามากกว่านักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า

: สาเหตุ อาจเนื่องมาจาก
นักศึกษาที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากทำให้เกิดความรักความสนใจในเรื่องของสิ่งแวดล้อม และอาจมีความต้องการที่จะพัฒนาสิ่งแวดล้อมไปทางที่ดี จึงอาจทำให้มีความคิดเห็นในเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับที่สูง

- ด้านการติดตาม รับรู้ ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม : พบว่าข้อมูลมีลักษณะที่ไม่สัมพันธ์กัน กล่าวคือ ในปัญหาด้านดิน นักศึกษาที่ติดตามรับรู้ข่าวสารน้อยจะมีความคิดเห็นในระดับสูงกว่านักศึกษาที่ติดตามข่าวสารมากกว่า ส่วนในปัญหาด้านน้ำ และด้านรวมพบว่านักศึกษาที่ติดตามรับรู้ข่าวสารมากจะมีความคิดเห็นในระดับสูงกว่านักศึกษาที่ติดตามข่าวสารน้อย

: สาเหตุ อาจเนื่องมาจาก
การติดตามรับรู้ ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันทางสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ มักจะเป็นเรื่องของป่าไม้และน้ำ มากกว่าดิน จึงทำให้นักศึกษามีความสนใจในเรื่องของป่าไม้และน้ำมากกว่าดิน จึงทำให้นักศึกษาที่ติดตามข่าวสารมาก มีความคิดเห็นต่อปัญหาด้านน้ำ และด้านรวมในระดับที่สูง

ส่วนปัญหาด้านดิน มักเป็นเรื่องข้อมูลที่เป็นเชิงวิชาการและสื่อต่างๆ มีการเผยแพร่ข้อมูล และเรื่องราวน้อย สาเหตุที่นักศึกษาที่ติดตามข่าวสารน้อย ซึ่งอาจเป็นนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาปฐพีศาสตร์ จึงทำให้ความสนใจในปัญหาเรื่องดินมาก ทำให้มีความคิดเห็นต่อปัญหาด้านดินในระดับสูง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

ก. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีดังต่อไปนี้

1. ด้านป่าไม้ พิจารณาในประเด็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในเชิงบวก (เห็นด้วย) มากกว่าร้อยละ 50 มีดังนี้

1.1 ควรใช้มาตรการด้านกฎหมายอย่างเฉียบขาดต่อผู้กระทำผิดเกี่ยวกับป่าไม้ เช่น การลักลอบตัดไม้ การบุกรุกป่าสงวน ฯลฯ ซึ่งคิดว่าจะจะเป็นวิธีการหนึ่งในการทำให้ปริมาณป่าไม้เพิ่มมากขึ้น

1.2 ควรดูแลและกวดขันเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการออกเอกสารสิทธิ์เกี่ยวกับที่ดินอย่างรัดกุม เพื่อจะได้ไม่เกิดการบุกรุกป่าสงวน

1.3 ควรคำนึงถึงประโยชน์ทางอ้อมของป่าไม้มากกว่าประโยชน์ทางตรง (รายได้จากการทำไม้) และควรหาแนวทางอื่นในการที่จะนำมาใช้ประโยชน์ทดแทนไม้ได้ อีกทั้งไม่ควรส่งเสริมผู้ที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับการได้ผลประโยชน์จากไม้ เช่น อาชีพแกะสลัก อีกทั้งควรมีการสื่อให้ประชาชนทราบถึงประโยชน์ทางอ้อมของป่าไม้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการปฏิบัติที่เหมาะสม

1.4 ประเทศไทยควรมีมาตรการปิดป่าเพื่อช่วยแก้ปัญหาการลดลงของป่าไม้ในประเทศได้

2. ด้านดิน เป็นการทดสอบความรู้จากนักศึกษา ซึ่งพบว่าที่ยังตอบผิดมากกว่าร้อยละ 50 ที่สถาบันการศึกษาทางเกษตรควรรู้ว่าประเด็นความรู้เหล่านี้ให้มาก ได้แก่

ด้านความคิดเห็น พิจารณาในประเด็นที่มีจำนวนนักศึกษาที่มีความคิดเห็นในเชิงบวกมากกว่าร้อยละ 50

2.1 เรื่องการแบ่งโซน (Zone) การใช้ที่ดิน นักศึกษาเห็นด้วยว่าควรมีการกระทำเช่นนั้น โดยเห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการวางแผนเมือง

ด้านความรู้ พิจารณาในประเด็นที่มีจำนวนนักศึกษาตอบผิดมากกว่าร้อยละ 50

2.2 เรื่องการไถพรวนดิน ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ที่ถูกต้อง คือไม่ทราบว่า การไถพรวนดินที่ถูกต้องควรไถพรวนให้มีการพลิกดินให้น้อยที่สุดและไถให้เป็นร่องลึก ทั้งนี้เพื่อที่จะเป็นการลดการพังทลายของหน้าดิน ซึ่งเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง

2.3 เรื่องการสูญเสียแร่ธาตุอาหารในดินจากการที่พืชดูดไปใช้ นักศึกษามีความคิดว่ามีการสูญเสียไปน้อย ซึ่งความจริงมีการสูญเสียในปริมาณที่มาก เราจึงต้องมีการบำรุงดินอยู่ตลอดเพื่อให้ดินนั้นมีศักยภาพในการปลูกพืชให้ได้ผลผลิตอย่างสม่ำเสมอและเป็นเวลานาน

3. ด้านน้ำ พิจารณาในประเด็นที่นักศึกษาตอบผิดมากกว่าร้อยละ 50

3.1 เรื่องการที่มีวัฏภูมิพิษในแหล่งน้ำ นักศึกษาบางส่วนคิดว่าเกิดจากการชะล้างอุปกรณ์ทางการเกษตรที่ใช้เกี่ยวกับวัฏภูมิพิษต่าง ๆ มากกว่าเกิดจากการที่น้ำฝนชะล้างวัฏภูมิพิษที่ติดเคลือบผิวต้นพืช ซึ่งความจริงวัฏภูมิพิษในแหล่งน้ำเกิดจากการถูกชะล้างโดยฝนมากกว่า

ข. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยสิ่งแวดล้อมเพียง 3 ด้านที่เกี่ยวข้องโดยตรงทางการเกษตรได้แก่ ดิน น้ำ ป่าไม้ ซึ่งยังมีสิ่งแวดล้อมอีกหลายด้านที่ควรจะได้ทำการศึกษาวิจัย เช่น เสียง ควันพิษ ขยะ ฯลฯ ซึ่งผู้สนใจหรือเกี่ยวข้องอาจสนใจในการศึกษาวิจัยต่อไป

2. การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย อาจทำให้ได้ตัวแทนนักศึกษาไม่เป็นไปตามสัดส่วนของสาขาวิชาเท่าที่ควรหากผู้วิจัยท่านอื่นจะสนใจว่านักศึกษาสาขาวิชาใดมีความรู้ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในเรื่องต่าง ๆ ในระดับใด ซึ่งหากบกพร่องแล้วก็คงจะเป็นเลู่ทางปรับปรุงความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักศึกษานี้ ๆ ได้ดีขึ้น